

OBSAH

Predhovor	11
1. Vnútročné prostredie (A. Čalkovská)	13
Telové tekutiny	13
Acidobázická rovnováha	14
Chemické tlmivé systémy telových tekutín	15
Úloha respiračného systému pri regulácii acidobázickej rovnováhy	15
Úloha obličiek pri regulácii acidobázickej rovnováhy	16
Poruchy acidobázickej rovnováhy	16
Kompenzácia porúch acidobázickej rovnováhy	17
Literatúra	17
2. Fyziológia krvi (A. Čalkovská)	18
Celkový objem krvi	18
Biofyzikálne charakteristiky krvi	18
Krvná plazma a jej zložky	19
Organické látky	20
Anorganické látky	20
Červené krvinky – erytrocyty	21
Hemolýza	22
Hemoglobín	23
Biele krvinky – leukocyty	24
Krvné doštičky – trombocyty	26
Tvorba krvi – hemopoéza	27
Regulácia hemopoézy	29
Krvné skupiny	30
Systém ABO	30
Systém Rh	31
Určovanie krvných skupín a jeho význam	31
Význam krvných systémov pre transfúziu krvi	32
Zastavenie krvácania – hemostáza	32
Vazokonstrikcia	32
Akumulácia trombocytov	32
Zrážanie krvi – hemokoagulácia	33
Fibrinolýza	35
Protizrážavé činidlá – antikoagulancia	35
Funkcie sleziny	36
Literatúra	37
3. Fyziológia imunitného systému (D. Mokrá)	38
Tkanivá a orgány imunitného systému	38
Primárne lymfoidné orgány	38
Sekundárne lymfoidné orgány	39
Mechanizmy imunity	39
Mechanizmy nespecifickej imunity	39
NK-Bunky	42
Mechanizmy špecifickej imunity	42
Humorálna (protilátková) imunita	43
Bunková imunita	43

Riadenie imunitných procesov	45
Slizničná imunita	45
Imunizácia	46
Poruchy imunity	46
Literatúra	47
4. Fyziológia kardiovaskulárneho systému (M. Javorka)	48
Základné vlastnosti srdca	48
Srdcový cyklus	50
Systolický objem, ejekčná frakcia, minútový objem srdca	52
Elektrokardiografia	52
Fyziológia cievneho riečiska	53
Všeobecná hemodynamika	53
Biofyzikálne základy hemodynamiky	55
Všeobecná fyziológia arteriálneho systému	58
Prietok krvi artériami	58
Rýchlosť prúdenia krvi v artériách	58
Arteriálny pulz	58
Tlak krvi v artériách	59
Všeobecná fyziológia kapilár	61
Všeobecná fyziológia venózneho systému	63
Prietok krvi žilami	64
Tlak krvi v žilách	65
Regulácia kardiovaskulárneho systému	65
Regulácia činnosti srdca	66
Regulácia lúmenu ciev	67
Kardiovaskulárne reflexy	68
Baroreflex	68
Ostatné kardiovaskulárne reflexy	68
Špeciálna hemodynamika	69
Literatúra	70
5. Fyziológia lymfatického systému (I. Tonhajzerová)	72
Stavba lymfatického systému	72
Funkcie lymfatického systému	72
Lymfa	74
Tvorba lymfy	74
Prúdenie lymfy	75
Zloženie lymfy	75
Literatúra	76
6. Fyziológia dýchacieho systému (K. Javorka)	77
Vonkajšie dýchanie	77
Funkčná morfológia dýchacích ciest	77
Funkčná morfológia pľúc	79
Mechanizmus ventilácie	80
Parametre charakterizujúce ventiláciu	81
Minútová a alveolárna ventilácia	83
Parametre mechaniky dýchania	84
Vonkajšie prejavy dýchania	86
Klinické pojmy charakterizujúce dýchanie	86
Distribúcia ventilácie	86
Difúzia - výmena dýchacích plynov v pľúcach	87
Prenos krvných plynov	87
Prenos kyslíka	87
Prenos oxidu uhličitého	89
Liečba kyslíkom	89
Umelá ventilácia pľúc	90
Regulácia dýchania	91
Ochranné a obranné reflexy dýchacieho systému	93
Humorálna regulácia dýchania	96
Obranné mechanizmy dýchacieho systému nereflexného charakteru	96
Literatúra	96

7. Fyziológia tráviaceho systému (D. Mokrá)	97
Stavba tráviaceho systému	97
Funkcie tráviaceho systému	97
Fyziológia jednotlivých častí tráviaceho systému	99
Ústna dutina	99
Hltan	101
Pažerák	101
Žalúdok	102
Tenké črevo	104
Hrubé črevo	106
Podžalúdková žľaza	107
Hormóny tráviaceho traktu	107
Pečeň a žľčník	108
Trávenie živín	111
Literatúra	112
8. Metabolizmus a fyziológia výživy (D. Mokrá)	113
Regulácia príjmu potravy	113
Regulácia príjmu a výdaja vody	113
Metabolizmus	113
Racionálna výživa	114
Alternatívna výživa	115
Literatúra	115
9. Fyziológia kože (I. Tonhajzerová)	116
Stavba kože	116
Funkcie kože	117
Literatúra	120
10. Termoregulácia (M. Javorka)	121
Tvorba tepla	121
Výdaj tepla	121
Teplota tela	122
Horúčka	124
Literatúra	124
11. Fyziológia obličiek a vývodných močových ciest (K. Javorka)	125
Funkčná morfológia obličiek	125
Funkcia glomerulov	126
Tubulárny systém	129
Funkcie proximálnych tubulov	129
Funkcie Henleho kľučiek	130
Funkcie distálnych tubulov	130
Funkcie zberných kanálikov	131
Diuréza a moč	132
Biofyzikálne charakteristiky moču	132
Zloženie moču	132
Funkcia vývodných močových ciest	132
Fyziológia močového mechúra	133
Močenie	134
Literatúra	134
12. Fyziológia endokrinného systému (A. Čalkovská)	135
Hypotalamo-hypofýzový systém	135
Hormóny hypotalamu transportované do neurohypofýzy	136
Hormóny hypotalamu regulujúce adenohipofýzu	137
Hormóny hypofýzy	137
Hormóny štítnej žľazy	138
Hormóny regulujúce homeostázu vápnika	139
Hormóny nadobličky	140
Hormóny kôry nadobličky	140
Hormóny drene nadobličky	141
Stres	142

Hormóny endokrinného pankreasu	142
Hormóny epifýzy	143
Dalšie hormóny tvorené neendokrinnými tkanivami	143
Literatúra	144
13. Fyziológia rozmnožovania a tehotnosti (A. Čalkovská)	145
Reprodukčný systém muža	145
Endokrinná funkcia testes	145
Reprodukčný systém ženy	146
Endokrinná funkcia ovárií	147
Ovariálny a menštruačný cyklus	147
Ovariálna rezerva	148
Hormonálne zmeny počas gravidity	148
Zmeny v organizme ženy počas tehotnosti	149
Literatúra	150
14. Všeobecná neurofyziológia (A. Čalkovská)	151
Stavba a funkcia neurónov	151
Pokožový membránový potenciál	151
Podnet	152
Akčný potenciál	153
Zmeny dráždivosti počas vzruchu	153
Spôsob a rýchlosť vedenia vzruchu	154
Periférny nerv	154
Synaptický prenos	154
Mediátory	155
Reflex	156
Literatúra	156
15. Fyziológia centrálného nervového systému a zmyslového vnímania	157
Všeobecná charakteristika centrálného nervového systému (A. Čalkovská)	157
Neuroglia	157
Mozgovomiechový mok	158
Vzťahy medzi mozgom a miechou	159
Metabolizmus centrálného nervového systému	159
Fyziológia senzorického oddielu centrálného nervového systému (D. Mokrá)	159
Receptory	159
Fyziológia somatických zmyslov	161
Exteroceptívne zmysly	161
Proprioceptívna citlivosť	162
Citlivosť na bolesť	162
Fyziológia špeciálnych zmyslov	163
Zrak	163
Sluch	165
Rovnovážny zmysel, vnímanie polohy	167
Čuch	168
Chuť	169
Fyziológia motorického oddielu centrálného nervového systému (A. Čalkovská)	170
Funkcia jednotlivých častí motorického systému	170
Spinálne reflexy	173
Riadenie polohy tela a pohybu	176
Autonómny nervový systém (I. Tonhajzerová)	176
Funkčná morfológia autonómneho nervového systému	177
Funkcia autonómneho nervového systému	179
Regulácia autonómneho nervového systému	180
Psychosomatické (kortikoviscerálne) vzťahy	181
Integračné a asociačné funkcie centrálnej nervovej sústavy (I. Tonhajzerová)	182
Retikulárna formácia	182
Talamus	184
Limbický systém	184
Neokortex	185

Reč	186
Lateralita hemisfér	188
Prejavy mozgovej činnosti	188
Bdenie a spánok	190
Vrodené mechanizmy integračných a asociačných funkcií centrálného nervového systému	191
Emócie, správanie, motivácia	192
Mechanizmy integračných a asociačných funkcií centrálného nervového systému	193
Vyššia nervová činnosť	193
Podmienené reflexy	193
Podráždenie a útlm	194
Typy vyššej nervovej činnosti	195
Pamäť	195
Učenie	197
Literatúra	197
16. Fyziológia svalstva (A. Čalkovská)	198
Kostrové svalstvo	198
Svalové vlákno	199
Cievne zásobenie	199
Inervácia	200
Excitácia a kontrakcia	200
Typy svalových vlákien	200
Typy svalových kontrakcií	201
Reakcie kostrového svalu na podnety	201
Kyslíkový dlh	202
Únava svalu	202
Hladké svalstvo	202
Rozdelenie hladkého svalstva	203
Riadenie činnosti hladkého svalstva	203
Fyziologické vlastnosti hladkých svalov	204
Literatúra	205
17. Fyziológia práce (M. Javorka)	206
Reakcie organizmu na záťaž	206
Adaptácia organizmu na záťaž	207
Literatúra	207
18. Vývoj niektorých fyziologických funkcií človeka (K. Javorka)	208
Telové tekutiny	208
Krv	209
Imunitný systém	210
Kardiovaskulárny systém	210
Dýchací systém	212
Tráviaci systém	214
Metabolizmus a výživa	216
Termoregulácia	216
Fyziológia obličiek	217
Endokrinný systém	218
Nervový systém	221
Literatúra	224